

ledereen is anders

**Een handreiking van de Inspectie van het
Onderwijs om scholen veilig te maken,
in het bijzonder voor homoseksuele leer-
lingen en docenten**

Colofon

Deze brochure is gefinancierd door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen.

Publicatie

Inspectie van het Onderwijs,
Park Voorn 4, Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
www.onderwijsinspectie.nl

Auteursrecht voorbehouden

Gehele of gedeeltelijke overname of reproductie van de inhoud van deze uitgave op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteursrechthebbende, is verboden, behoudens de beperkingen bij de wet gesteld. Het verbod betreft ook gehele of gedeeltelijke bewerking.

Productie: APS, Utrecht
Tekst: Peter Dankmeijer, Amsterdam
Tekstredactie: Gitz & Van der Hagen, Den Haag
Foto omslag: Fotostudio André Ruigrok BV, Landsmeer
Vormgeving: Willemieke Ruissen, APS, Utrecht
Drukwerk: Drukkerij Giethoorn-Ten Brink, Meppel
Verspreiding: EDG, Utrecht
Uitgave: September 2003
PB51-nummer: 22BR2003G001
Bestelwijze: Deze brochure is (alleen schriftelijk) te bestellen bij het APS, afdeling VODA, Postbus 85475, 3508 AL Utrecht, o.v.v. nr. 100.108. Faxen kan ook: (030) 285 67 76. Bestellen via de APS-website is eveneens mogelijk: www.aps.nl
Bestellen kan ook bij Postbus 51 Infolijn onder vermelding van het PB51-nummer, Postbus 51 Infolijn, Telefoonnummer 0800-8051 (gratis), elke werkdag van 9.00-21.00 uur. Of via internet op www.postbus51.nl

Inhoud

1. Inleiding	5
2. Veiligheid en emancipatie	7
3. Homoseksualiteit	9
4. Een veilige school	15
5. Het inspectiebezoek	21
6. Veelgestelde vragen	29
7. Meer informatie	37

Iedereen is anders

1. Inleiding

Topje van een ijsberg

De Inspectie van het Onderwijs heeft in 1998 een peiling naar homodiscriminatie gedaan. Het aantal meldingen bleek gering, maar voorkomende gevallen waren wel ernstig. De indruk ontstond dat minder ernstige discriminatie doorgaans niet wordt gemeld en onopgemerkt blijft.

Midden 2001 signaleerde de Tweede Kamer toenemende homodiscriminatie in scholen. Staatssecretaris Adelmund verzocht de Inspectie van het Onderwijs het onderwerp homoseksualiteit expliciet in het toezicht op te nemen.

Dit verzoek en een eerder door de inspectie uitgevoerd onderzoek zijn voor de inspectie aanleiding dit onderwerp vanaf 2003 via het toezicht bij scholen aan de orde te stellen. Met deze brochure wil de inspectie bevorderen dat de scholen veiliger worden voor homoseksuele leerlingen en docenten.

Iedereen is anders

2. Veiligheid en emancipatie

Test uw school

Hoe veilig schat u uw eigen school in? Vul daartoe de interactieve quiz in op de website www.gay-and-school.nl (APS-website). Met de uitslag kunt u uw indruk over de algemene veiligheid vergelijken met uw indruk van de veiligheid rond homoseksualiteit op uw school.

Veiligheid rond homoseksualiteit staat niet op zichzelf, maar heeft veel te maken met de veiligheid en emancipatie op school in het algemeen. Veel scholen werken hieraan. Ze merken dat het scheppen van een veilig schoolklimaat voortdurend aandacht vraagt en schoolbreed moet worden aangepakt.

Veiligheidsbeleid moet betekenis hebben voor iedereen op school. Gedegen (vrouwen)emancipatiebeleid kan ook positieve effecten hebben op lesbische leerlingen. Toch kan het geen kwaad u af te vragen welk effect uw algemene beleid voor specifieke groepen heeft.

Iedereen is anders

3. Homoseksualiteit

Potenrammers

Onderzoeker Van den Boogaard ondervroeg tieners die door de politie waren opgepakt nadat zij homoseksuelen in elkaar hadden geslagen. De jongens waren verbaasd dat de politie hun afschuw voor homo's niet deelde. Toen ontdekten zij pas dat hun weerzin tegen homo's niet vanzelfsprekend was.

Jammer genoeg is het een misverstand te veronderstellen dat een algemeen veiligheidsbeleid altijd directe effecten heeft op de veiligheid van homoseksuele leerlingen of docenten. Ook al is homoseksualiteit algemeen geaccepteerd, dan wil dat nog niet zeggen dat dit in de dagelijkse omgang met elkaar ook het geval is.

Onder jongeren zijn negatieve uitingen hierover nog te vaak vanzelfsprekend. Er zijn tieners die respect onnodig vinden. De school heeft tot taak duidelijk te maken dat zij daarmee de grenzen van wederzijds respect voor elkaar overschrijden en dat dit niet toelaatbaar is.

Basisonderwijs

De basis voor een gevoel van veiligheid en respect voor jezelf en anderen ligt in de vroege opvoeding. In deze kwetsbare leeftijd kunnen kinderen echter ook angst, weerzin en vooroordelen opdoen.

Onderzoek wijst uit dat ook vooroordelen over mannen- en vrouwenrollen, relaties en seksualiteit al vroeg vorm krijgen. Kinderen weten vaak nog niet het verschil tussen homo of hetero, maar gebruiken 'homo' vaak als scheldwoord.

Docenten weten dikwijls niet goed hoe zij in de groep met vragen over relaties en seksualiteit kunnen omgaan. Dit is daarom niet alleen een zaak voor homoseksuele docenten, maar voor iedereen in het schoolteam.

Vlinders in je buik

**Basisschool De Vlinder-
vallei testte het pakket
'Leefvormen' waarin
ook homorelaties aan
de orde komen.**

**Achteraf vonden de
kinderen dat veel rela-
ties mogelijk zijn, maar
zij raadden het meisje
dat over haar seksuele
voorkeur twijfelde toch
aan het eens met een
jongen te proberen.**

Dilemma

Stagiaire Mark Bink ondervroeg scholieren van het Oostvaarders College. Hij onderkent een dilemma: "Hun deelname aan de groep loopt gevaar als zij zich met homoseksualiteit associëren. Dat is hen meer waard dan het uiten van hun soms best wel tolerante mening."

Voortgezet onderwijs

Ruim vijf procent van de tieners die twijfelen over hun seksuele voorkeur durven hun gevoelens niet te uiten.

Als zij dat wel doen, lopen zij risico op intimidatie en geweld.

Dat geldt ook voor docenten.

Homoseksuele leerlingen en docenten ervaren vaak dat de schoolleiding hun klachten niet serieus genoeg neemt. Zij doen daarom vaak alsof zij niet 'zo' zijn en kunnen daardoor sociaal-emotionele achterstanden oplopen: zij zijn vaker dan gemiddeld depressief en eenzaam en hebben daardoor vaker leerproblemen. Homoseksuele docenten hebben een groter ziekteverzuim.

Schooldirecties zijn zich veelal niet bewust van deze problemen.

Beroepsonderwijs

Uit diverse onderzoeken blijkt dat lager opgeleide jongeren minder tolerant zijn dan hoger opgeleiden en dat zij zich soms meer fysiek dan verbaal uiten.

Homodiscriminatie komt onder hen dan ook vaker voor en hun afweer neemt vaker intimiderende en gewelddadige vormen aan.

Scholen slagen er maar moeilijk in hun (v)mbo-leerlingen respect voor homoseksualiteit bij te brengen.

Ook met het oog op de latere uitoefening van hun beroep, vooral bij de servicegerichte beroepen, is aandacht voor diversiteit (waaronder homoseksualiteit) van belang. In het beroepsonderwijs is dat nog niet altijd goed geregeld.

Vragen naar geaardheid?

In trainingen van de Schorerstichting aan opleidingen voor hulpverleners komt steeds dezelfde vraag aan de orde: "Moet ik een cliënt wel vragen naar zijn of haar seksuele geaardheid?" De stichting stelt dat er verschillende manieren zijn waarop een professional dit kan en moet oppakken.

Ziek gemeld

Een homoseksuele docent had kortgeleden met zijn directie afspraken gemaakt over homobeleid op school. Toen hij echter plotseling door tal van scholieren werd geïntimideerd, trok de directie de plannen in en verbood de docent over de kwestie te spreken. De docent meldde zich ziek.

Homoseksuele docenten

Na de oprichting van homogroepen binnen de vakbonden is vanaf het begin van de jaren tachtig een verbetering opgetreden in de positie van homoseksuele docenten. Ongeveer de helft van hen kwam voor hun geaardheid uit, hoewel de meeste schoolleiders dat niet waarnamen. In de loop van de jaren negentig leek de situatie echter te verslechteren. Sindsdien hebben homoseksuele docenten meer dan gemiddeld last van stress en intimidatie. Zij gaan vaker met ziekteverlof of raken in de WAO. De oorzaak blijkt dan meestal bij intimiderende leerlingen te liggen en bij het feit dat veel schoolleiders de betreffende docenten niet goed weten te ondersteunen.

Iedereen is anders

4. Een veilige school

Een Vrolijke School

In de brochure 'Een Vrolijke School' van Peter Dankmeijer staan tips voor verbetering van het schoolklimaat rond homoseksualiteit. Tot 2005 laat het Ministerie pilots uitvoeren naar integraal schoolbeleid op dit punt. Deze pilots leveren praktische adviezen voor scholen op.

Elke school is verantwoordelijk voor haar eigen beleid, zowel wat betreft het pedagogisch klimaat als wat betreft de onderwijsinhoud en de arbeidsomstandigheden. Dat beleid van de school is gebonden aan kwaliteitseisen.

Zo moet de school medewerkers en studenten gelijk behandelen, zijn er wettelijke eisen voor een veilige en prettige werkomgeving en geven kerndoelen richting aan de onderwijsinhoud.

Dit hoofdstuk gaat nader in op belangrijke kenmerken van gelijke behandeling rond homoseksualiteit.

Gelijke behandeling

De Europese Unie streeft naar gelijke behandeling op de terreinen van politieke voorkeur, sekse, ras, seksuele voorkeur, godsdienst, leeftijd en handicap. Ongerechtvaardigd onderscheid is strafbaar. Confessionele scholen mogen onderscheid maken naar seksuele leefstijl maar niet louter naar het feit dat iemand homoseksueel is. Een beslissing inzake de leefstijl moeten ze dan - vóór toepassing - bekend maken en ze moeten aangeven waarom ze zulke maatregelen gerechtvaardigd vinden. Personen die zich ongelijk behandeld voelen, kunnen aan de Commissie Gelijke Behandeling, aan de rechter en aan het Europese Hof vragen te beoordelen of de betreffende maatregelen gerechtvaardigd zijn.

Het enkele feit

In de toelichting bij de Wet Gelijke Behandeling staat dat scholen homoseksuele docenten niet ongelijk mogen behandelen op grond van het 'enkele feit' van hun homoseksualiteit. Wel mag de school eisen stellen aan de uitingen van een docent op school.

Een uitzondering

Benny is 17 en zit op de havo in Breda: "Ik ken wel meer homo-leerlingen, maar die komen er niet voor uit. De directie vindt het overdreven dat ik elke twee maanden kom met vragen en incidenten die ik meemaak. Maar iemand moet toch eens IETS doen? Gelukkig heb ik steun van twee docenten."

Een prettige leeromgeving

Scholen dragen zorg voor zowel een veilige als een uitdagende leeromgeving. Ook homoseksuele leerlingen moeten zich op school veilig en gerespecteerd voelen. Van docenten mag worden verwacht dat zij hen serieus nemen en hun zelfvertrouwen en persoonlijke ontwikkeling bevorderen. Homoseksuele leerlingen krijgen vooral een gevoel van onveiligheid door negatieve bejegening van hun omgeving.

De school heeft daarom ook een verantwoordelijkheid in het bewerkstelligen van een respectvolle omgeving, in de klas en binnen de hele schoolgemeenschap. Hier ligt een taak voor het hele schoolteam.

De onderwijsinhoud

De onderwijsinhoud moet de maatschappelijke werkelijkheid inzichtelijk maken en respect voor verschillen tussen mensen bevorderen. Scholen moeten leerlingen dan ook in de gelegenheid stellen kennis te nemen van de verschillende etnisch-culturele, sociale en religieuze waarden en normen in Nederland.

De school behoort daarbij ook aandacht te besteden aan homoseksuele relaties, het begrip homoseksualiteit en de diverse meningen daarover. De aangeboden onderwijsinhoud moet in ieder geval een respectvolle houding bevorderen.

Homoseksualiteit uitleggen

Omar Nahas van

Stichting Yoesuf: "In

Arabische talen kent

men het begrip homoseksualiteit niet.

Daarom vertaalt men

het woord vaak fout als

'anaal misbruik' of als

'kinderverkrachting'.

Voor het aanleren van

respect is een goede

uitleg dus nodig."

Homoseksuele docenten en stress

Uit onderzoek blijkt dat het niet mogen uiten van (homo)seksuele voorkeur tot stress leidt. Als men er wel voor uitkomt, maar daarbij geregeld negatieve reacties krijgt, leidt dit zelfs tot extra stress. Gebrek aan steun door het management is vaak de druppel die de emmer doet overlopen.

Een gezonde werkomgeving

De Arbowet schrijft voor dat instellingen een werkomgeving garanderen waarin het personeel met plezier kan werken en niet te maken krijgt met overmatige stress of werkgerelateerde ziekte. De school is verplicht een klachtenreglement te maken. Het kan helpen wanneer men duidelijk maakt dat de klachtenregeling ook bedoeld is voor homoseksuele leraren en leerlingen die problemen ervaren binnen de school. De school is ook verantwoordelijk voor preventieve maatregelen. Bij homoseksualiteit valt te denken aan het bespreekbaar maken van homoseksualiteit en het ondersteunen van leerlingen bij hun 'coming out'.

Iedereen is anders

5. Het inspectiebezoek

Goede praktijken
OCenW laat via proef-
projecten uitzoeken
welke methoden het
effectiefst zijn om tot
een integrale aanpak te
komen. De resultaten
daarvan komen in 2005
beschikbaar. Intussen
vindt u ook informatie
en tips op
www.gay-and-school.nl
en
www.tolerantescholen.net.

De inspectie wil met u vooral het gesprek aangaan over de vraag hoe uw school het veiligheidsbeleid in het algemeen vorm geeft, met daarin specifieke aandacht voor homoseksualiteit.

De inspectie zal geen concrete aanbevelingen rond dit beleid doen. Wel zal zij u vragen welke maatregelen u heeft genomen of van plan bent te nemen die bijdragen aan de verbetering van de situatie van homoseksuele leerlingen en docenten op uw school. Daarbij zal de inspectie zo mogelijk wijzen op goede praktijken bij andere onderwijsinstellingen.

Het is, uit een oogpunt van continuïteit, belangrijk dat dit veiligheidsbeleid ook onderwerp zal zijn van uw kwaliteitszorgbeleid.

Aandacht voor een veiligheidsbeleid

De inspectie zal u vragen bij het veiligheidsbeleid en de kwaliteitszorg ook aandacht te besteden aan homoseksualiteit. De inspectie richt zich daarbij op de volgende aandachtspunten:

- De plaats van homoseksualiteit in het veiligheidsbeleid van de school.
- Concrete doelen die u daarmee wilt bereiken.
- De aard van de betrokkenheid van belanghebbenden, zoals docententeam, leerlingen, ouders en organisaties bij dit beleid.

Een handboek

Een veelgestelde vraag bij kwaliteitsbeleid is hoe u aandacht aan homoseksualiteit moet geven.

Een toelichting hierop vindt u onder andere in het handboek

'De Veilige School' van het APS.

Uitval van homoseksuele leerlingen?

Onderzoek in het buitenland toont aan dat homoseksuele leerlingen vaker uitvallen en vaker suïcidepogingen doen. De inspectie wil graag weten in welke mate dat in Nederland het geval is. Speelt dit op uw school? Welke informatie heeft u hierover?

Aandacht voor de onderwijsinhoud en het onderwijsproces

Hierbij kan aandacht worden besteed aan de volgende punten:

- De inhoud van de leerstof over dit onderwerp.
- Inzicht in verschillende opvattingen bevorderen.
- Doorbreken van vooroordelen.
- Beschikbare informatie over homoseksualiteit in de school.
- Inschakelen van relevante organisaties.
- De wijze van lesgeven.
- De manier van omgaan met elkaar.

Het schoolklimaat

Het schoolklimaat moet veilig zijn voor iedereen. Hierbij kunt u denken aan:

- Respectvolle omgang tussen leerlingen onderling bevorderen.
- Stimuleren van een aangename, motiverende omgeving voor iedereen.
- Wijze van benadering van homoseksuele ouders en hun kinderen op uw school.
- Respectvolle omgang tussen teamleden onderling bevorderen.
- Contacten met externe deskundigen.

Taboe

Om problemen te voorkomen stellen veel homoseksuelen zich verdekt op. De omgeving werkt daaraan mee door het thema te vermijden of er zelfs negatieve opmerkingen over te maken. Een dergelijke cultuur van zwijgen wijst op een taboe en is een signaal van onveiligheid.

'Coming out' problemen

Bij een ongecompliceerde coming out gaat het om gebruikelijke knelpunten bij de ontdekking van (afwijkende) seksuele gevoelens en het omgaan met homospecifieke discriminatie.

Bij een gecompliceerde coming out is het belangrijk dat leerlingen niet in een isolement raken, maar geholpen kunnen worden door bijvoorbeeld een leraar of vertrouwenspersoon.

Zorg en begeleiding

Bij homoseksuele leerlingen kan de zorg van groot belang zijn voor hun ontwikkeling omdat zij vaak nergens anders terecht kunnen met hun problemen. Hierbij kan aan het volgende gedacht worden:

- De rol van de vertrouwenspersoon.
- De rol en houding van de leraren bij signalering.
- De manier waarop de leerlingen begeleid worden.
- De positie van de leerlingen ten opzichte van hun ouders.
- De rol van homoseksuele docenten (voorbeeldgedrag).

Het vaststellen van de resultaten van het veiligheidsbeleid

De inspectie wil graag weten of uw beleid effect heeft.

Het gaat hierbij om de vraag in welke mate u uw doelen heeft weten te bereiken op uw school.

De effecten kan men vaststellen door bijvoorbeeld de verschillende betrokkenen zelf direct te benaderen. Dat kunnen dus de homoseksuele leerlingen en docenten zelf zijn. Zij kunnen mogelijk ook aangeven waar verbetering nog mogelijk en nodig is. Maar u kunt ook denken aan de vertrouwenspersonen, overige teamleden en aan ouders.

Niet in de laatste plaats kan ook de mening van andere dan homoseksuele leerlingen een belangrijke indicator zijn.

Meetinstrumenten

Voor het in kaart brengen van de situatie rond homoseksualiteit kan men het instrument van de Rutgers-NISSO Groep gebruiken. Maar er zijn ook meer diagnostische tests, zoals de 'Diversiteitsquiz' en de 'Homotolerantietest'.

Landelijke rapportage

De minister heeft de inspectie gevraagd naar de stand van zaken rond homodiscriminatie in het onderwijs. De inspectie zal hierover in haar onderwijsverslagen rapporteren en de minister daarover zonnodig adviseren.

Rapportage

De inspectie rapporteert onder andere over uw veiligheidsbeleid en dan in het bijzonder ook over de wijze waarop in dat beleid aandacht wordt besteed aan de veiligheid van homoseksuele leerlingen en docenten. De inspectie rapporteert over de individuele school en in het jaarlijks onderwijsverslag over de kwaliteit van het onderwijs in het algemeen. De rapportage over het onderwerp homoseksualiteit is primair bedoeld de scholen te stimuleren tot een gerichte aanpak van dit onderwerp. Met de directie van de scholen zal de inspectie hierover de dialoog aangaan.

Iedereen is anders

6. Veelgestelde vragen

Informatiebronnen

Informatie over het toezicht in het algemeen kunt u vinden op de website van de inspectie. Specifieke vragen en antwoorden over homoseksualiteit kunt u vinden op websites als www.gay-and-school.nl, en www.tolerantescholen.net en het diversiteitsplein op Kennisnet.

Tijdens de voorbereidingen heeft de inspectie gemerkt dat er veel vragen leven over de aard van het toezicht rond homoseksualiteit. U kunt daarvoor altijd terecht bij de inspecteur. In dit deel van de brochure wordt kort ingegaan op zes veelgestelde vragen:

1. Wat te doen als er geen zichtbaar probleem is?
2. Welke rol heeft de schoolleiding?
3. Mag een bijzondere school homoseksualiteit verbieden?
4. Hoe gaat dit met een multiculturele schoolbevolking?
5. Mag een homoseksuele docent voor zijn of haar geaardheid uitkomen?
6. Hoe gaan we om met incidenten?

Wat te doen als er geen zichtbaar probleem is?

Veel homo's en lesbiennes vinden het lastig om voor hun seksuele geaardheid uit te komen. Vaak uit vrees voor negatieve reacties, soms omdat men niet als 'zielig' bekend wil staan. Dat leidt tot relatieve onzichtbaarheid. Om hen in de gelegenheid te stellen hun situatie te bespreken, moet u duidelijk maken hun beleving van de situatie op uw school belangrijk te vinden, door hen serieus te nemen en eventuele problemen niet te bagatelliseren.

Door de mening van leerlingen en docenten te vragen kunt u een indicatie krijgen van het klimaat op uw school. Eventueel kunt u een voorlichtingsgroep over homoseksualiteit uitnodigen u te helpen met het voeren van zo'n gesprek.

COC voorlichting

Hanneke Clement: "In onze gesprekken vragen wij naar de beleving van de scholieren en zetten daar onze beleving tegenover.

Dan wordt zichtbaar wat er speelt, plaatsen wij enkele kanttekeningen en komen wij soms op suggesties voor verbetering."

**Coos Huijsen
(voormalig rector):**

"Achterstanden ontstaan vaak vanuit een moeilijke sociale positie. De aanpak vereist dat wij solidair met elkaar omgaan.

Daarom begon ik op deze school een project waarin wij geïntegreerd extra aandacht besteedden aan allochtone meiden en homoseksuelen."

Welke rol heeft de schoolleiding?

De schoolleiding is verantwoordelijk voor het hele beleid. Allereerst is echter belangrijk te bedenken waarom respectvol gedrag jegens homoseksuelen ook op uw school belangrijk is.

Het opstellen van reglementen is dan ook niet voldoende om calamiteiten goed aan te pakken. Als inspirator kunt u zelf expliciet voorbeeldgedrag tonen en tot actieplannen komen. Als coach kunt u enthousiaste docenten of teams stimuleren en begeleiden. Als ondersteuner kunt u de uitvoering van plannen bevorderen en zorgen voor de randvoorwaarden en faciliteiten.

Mag een bijzondere school homoseksualiteit verbieden?

Elke school formuleert in haar schooldocumenten (bijvoorbeeld de schoolgids, het leerplan) haar visie op opvoeding en onderwijs. Deze visie kan op religieuze gronden berusten. Men kan daarom omgangsvormen op religieuze geschriften baseren. Een bijzondere school mag medewerkers of leerlingen vragen haar grondslag te onderschrijven, maar leerlingen en leraren niet verbieden homoseksueel te zijn.

In de lessen kunnen bijzondere scholen hun eigen visie op maatschappelijke en sociale verhoudingen geven. In Nederland is het echter een goed gebruik leerlingen, ouders en studenten daarover vooraf goed te informeren zodat zij zelf een verantwoorde keuze kunnen maken.

Homoseksualiteit in de bijbel en de koran

De koran en de bijbel veroordelen seksuele omgang tussen mannen. Sommigen nemen deze teksten letterlijk, anderen plaatsen ze binnen de context van hun tijd. In Nederland is het verboden op religieuze gronden aan te zetten tot haat en geweld tegen homo's.

Seksuele voorlichting in de multiculturele klas
Het NIGZ heeft een boekje uitgegeven met achtergronden en praktische tips voor seksuele voorlichting in multiculturele klassen. In een veilige sfeer kan seksualiteit beter bespreekbaar gemaakt worden.

Hoe gaat dit met een multiculturele schoolbevolking?

In diverse culturen beleeft men homoseksualiteit op uiteenlopende manieren. In elk werelddeel vinden we zowel voorbeelden van vanzelfsprekende homoseksuele relaties als van afwijzing. Het is altijd belangrijk na te gaan hoe men relaties tussen mensen van hetzelfde geslacht benoemt.

Culturele meningen over homoseksualiteit lopen net zo ver uiteen als die over sekserollen en over seksualiteit. Door met leerlingen over zulke kwesties te discussiëren en door de veiligheid en openheid in zulke gesprekken te garanderen, kan men uiteindelijk ook homoseksualiteit goed bespreekbaar maken.

Mag een homoseksuele docent voor zijn of haar geaardheid uitkomen?

Of een homoseksuele docent op uw school voor zijn geaardheid mag uitkomen en op welke manier hangt af van uw schoolbeleid. Als uw school vanuit een religieuze grondslag hier problemen mee heeft, zult u een regeling moeten treffen om te voorkomen dat u zich schuldig maakt aan discriminatie tussen homo- en heteroseksuelen. Schooldirecties die van mening zijn dat een coming out van een docent risico's met zich meebrengt, hebben wel de verantwoordelijkheid in voorkomende gevallen zorgvuldig te handelen. Zo blijkt het niet verstandig te zijn een homoseksuele docent zijn/haar coming out te ontraden om op die manier binnen de school problemen te voorkomen.

Via de achterdeur

Een homoseksuele docent die anoniem wenst te blijven: "In de klas durven ze niets. Ze schelden me vooral uit als ik op het schoolplein langskom. De directie gaf me de sleutel van de achterdeur om binnen te komen. Ik parkeer mijn auto verder weg om te voorkomen dat ze hem weer bekrassen."

Aangeschoten wild

Anonieme homoseksuele docent:

**"Er waren wel afspraken over homo-eman-
cipatie op school.**

**Maar toen een groep
leerlingen begon te
schelden, trok de
directie alle maatregelen in en verbood me
er met anderen over
te spreken. Na een
week meldde ik me
ziek, ik voelde me aan-
geschoten wild."**

Hoe gaan we om met incidenten?

Het meest voorkomende incident is het uitschelden of intimideren van homoseksuele docenten door leerlingen.

Het is daarom aan te raden van tevoren afspraken te maken over hoe u met coming out van docenten (en leerlingen) op school omgaat, hoe u roddel en intimidatie tegemoet treedt en welke rol docenten, leerlingen en ouders daarbij zouden kunnen vervullen.

Iedereen is anders

7. Meer informatie

Websites

Inspectie van het Onderwijs

www.onderwijsinspectie.nl

APS Kenniscentrum
onderwijs en homoseksualiteit

www.gay-and-school.nl

Informatie over homo-emancipatie,
tegengaan van discriminatie in scholen

www.tolerantescholen.net

Transferpunt
'jongeren, school en veiligheid'

www.aps.nl/transferpunt

Training 'Islam en homoseksualiteit'

www.yoesuf.nl

Overige informatie

Meldpunt vertrouwensinspecteurs 0900-1113111

APS Kenniscentrum www.gay-and-school.nl

APS Onderwijstelefoon 0800-1608

APS Helpdesk voor docenten (030) 2856616

Homogroep Onderwijsbond (AOB) (034) 6258060

Homogroep Onderwijsbond CNV (079) 3202020

Expreszo (homojongerenblad) www.expreszo.nl

**Homodok / Lesbisch Archief (020) 6060712
www.ihlia.nl**

Schorerstichting (020) 6624206; www.schorer.nl

**Empowerment Lifestyle Services, advies en
training 06-53862958**

COC Nederland (020) 6234596; www.coc.nl

Yoesuf (Stichting) (030) 2331750; www.yoesuf.nl

